

L E G E

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Legea nr. 45/2007 cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 55–56, art. 178), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 2:

noțiunea „violență psihologică” va avea următorul cuprins:

„*violență psihologică* – impunere a voinței sau a controlului personal; provocare a stărilor de tensiune și de suferință psihică prin ofense, luare în derâdere, înjurare, insultare, poreclire, șantajare, distrugere demonstrativă a obiectelor, amenințări verbale, afișare ostentativă a armelor sau lovire a animalelor domestice, neglijare; implicare în viața personală; acte de gelozie; impunere a izolării prin detenție, inclusiv în locuința familială; izolare de familie, de comunitate, de prieteni; interzicere și/sau creare a impedimentelor în realizarea profesională ori interzicere și/sau creare a impedimentelor în realizarea programului educațional în instituția de învățământ; persecutare prin contactarea sau încercarea de a contacta prin orice mijloc sau prin intermediul altei persoane victima căreia i s-a cauzat o stare de anxietate, frică pentru siguranța proprie ori a rudelor apropiate, fiind constrânsă să-și modifice conduita de viață; deposedare de acte de identitate; privare intenționată de acces la informație; alte acțiuni cu efect similar;”

după noțiunea „violență economică” se introduc următoarele noțiuni noi:

„*violență împotriva femeilor* – acte de violență bazate pe gen, care cauzează sau poate cauza femeilor o suferință fizică, sexuală sau psihologică, inclusiv amenințarea cu asemenea acte, forțarea sau privarea de libertate arbitrară, comise în sfera publică sau privată;

victimă-adult – persoană adultă care a fost supusă actelor de violență în familie, în concubinaj;

victimă-copil – persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani, care a fost supusă sau a fost martoră la acte de violență în familie, în concubinaj;”

noțiunea „victimă” se exclude;

noțiunea „ordin de restricție de urgență” va avea următorul cuprins:

„*ordin de restricție de urgență* – act administrativ emis de poliție, prin care sunt aplicate măsuri de protecție menite să asigure înlăturarea imediată a agresorului din locuința familiei supuse violenței și stabilirea unor interdicții prevăzute de lege, în vederea prevenirii repetării/comiterii actelor de violență, garantând astfel siguranță victimei și altor membri ai familiei în locuința lor și în afara acesteia.”

2. La articolul 3 alineatul (2) literele a) și b), după textul „curatelă,” se introduce textul „în privința căroră a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară.”.

3. La articolul 7, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Autoritatea administrației publice locale abilitată cu funcții de implementare a politicilor de prevenire a violenței în familie și de asistență socială a victimelor și agresorilor este secția/direcția raională de asistență socială și protecție a familiei, în cadrul căreia se instituie un serviciu responsabil de domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie.”

4. Articolul 8:

la alineatul (1), litera c) se completează cu textul „în baza unor indicatori unici pentru toate autoritățile, care sunt incluși în programele lucrărilor statistice aprobate de către Guvern”;

alineatul (3):

în partea introductivă, cuvântul „specialistului” se substituie cu cuvântul „serviciului”;

litera f) va avea următorul cuprins:

„f) se adresează, în condițiile legii, cu cerere privind aplicarea măsurilor de protecție; participă în calitate de persoană interesată în procesele de solicitare a măsurilor de protecție a victimei supuse violenței în familie; prezintă, la solicitarea

instanței de judecată, materiale informative de caracterizare a familiei vizate și a presupusului agresor, precum și alte informații pe care instanța le consideră necesare la examinarea cauzei; contribuie, în condițiile legii, la executarea măsurilor stabilite în ordonanța de protecție; realizează alte activități de apărare a drepturilor și intereselor legitime ale victimelor, inclusiv ale victimelor minore;”

la alineatul (6), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) sesizează autoritatea tutelară locală despre fiecare caz de violență în familie cu implicarea copilului victimă/martor;”

la alineatul (7), litera d) va avea următorul cuprins:

„d) informează serviciul responsabil de domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie despre cazul constatat și măsurile luate, iar despre cazurile de violență în familiile cu copii informează și autoritatea tutelară locală;”.

5. Legea se completează cu articolul 9¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 9¹. Competențele Administrației Naționale a Penitenciarelor

Administrația Națională a Penitenciarelor coordonează și asigură controlul activității instituțiilor penitenciare ce țin de:

- a) realizarea programelor de corecție pentru agresori în penitenciare;
- b) conlucrarea cu alte autorități abilitate în domeniu.”

6. Articolul 12:

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Persoanele cu funcții de răspundere și profesioniștii cărora le este impusă asigurarea confidențialității sunt obligați să raporteze autorităților competente despre actele de violență în familie care pun în pericol viața sau sănătatea victimei ori despre pericolul iminent de a se produce asemenea acte de violență. În celelalte cazuri, raportarea se va efectua doar cu acordul victimei.”

articolul se completează cu alineatul (4¹) cu următorul cuprins:

„(4¹) Raportarea cazurilor de violență asupra copiilor, inclusiv bănuială rezonabilă de violență asupra copiilor, este obligatorie și nu este necesar de a se efectua cu acordul victimei.”

7. Articolul 12¹ se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Organul de poliție are dreptul să aplice în privința agresorului una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

- a) obligarea de a părăsi temporar locuința comună ori de a sta departe de locuința victimei;
- b) interzicerea de a se apropia de victimă, respectând distanța ce ar asigura securitatea acesteia și excluzând orice contact vizual cu victima și/sau copiii;
- c) interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic sau prin orice alte mijloace de comunicare, cu victima și/sau copiii;
- d) interzicerea de a păstra și purta arma.”

8. Articolul 15:

alineatul (1):

la litera b), după cuvintele „de locul aflării victimei” se introduc cuvintele „, , la o distanță ce ar asigura securitatea acesteia”;

la litera e), cuvintele „soluționarea cazului” se substituie cu cuvintele „încetarea măsurilor de protecție”;

litera g) și h) vor avea următorul cuprins:

„g) limitarea drepturilor în privința bunurilor aflate în posesia și folosința victimei;

„h) obligarea de a participa la un program special de tratament sau de consiliere pentru reducerea violenței sau pentru înlăturarea ei;”

litera i) se abrogă;

la alineatul (2), enunțul al doilea va avea următorul cuprins: „În cazul eliberării ordonanței de protecție în privința copilului sau a victimei care are copii, instanța de judecată informează și autoritatea tutelară de la locul aflării copilului.”

alineatul (4¹) va avea următorul cuprins:

„(4¹) Pe perioada acțiunii ordonanței de protecție în privința victimei cu copii, indiferent dacă copiii sunt incluși sau nu în ordonanța de protecție, aceștia se vor afla cu părintele-victimă. La solicitarea părintelui-agresor, vizitarea copilului poate avea loc conform unui program aprobat de către autoritatea tutelară teritorială.”

alineatul (5) se completează cu enunțul: „În cazul aplicării măsurii specificate la alin. (1) lit. j), organul de poliție ridică imediat armele și munițiile de la agresor.”

9. Legea se completează cu articolul 15³ cu următorul cuprins:

„Articolul 15³. Evaluarea și managementul riscurilor de repetare/comitere a actelor de violență în familie

(1) Procesul de evaluare și management al riscurilor de repetare/comitere a actelor de violență în familie este destinat răspunsului cu măsuri neîntârziate și adecvate menite să asigure protecția victimei sau potențialei victime în urma acțiunilor sau potențialelor acțiuni ale agresorului.

(2) Organizarea și desfășurarea evaluării și managementului riscului de repetare/comitere a actelor de violență în familie au loc în modul și condițiile stabilite de procedurile interne ale autorității competente și/sau de ordinele comune.”

10. Articolul 16 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Organele centrale de specialitate abilitate cu funcții de prevenire și combatere a violenței în familie în procesul de planificare bugetară anuală prevăd resurse financiare pentru:

a) formarea profesională continuă a personalului de specialitate care desfășoară activitate de prevenire și combatere a violenței în familie;

b) dezvoltarea sistemului de identificare, înregistrare, evaluare a riscurilor, raportare și management al cazurilor de violență în familie;

c) informarea și sensibilizarea opiniei publice privind fenomenul violenței în familie;

d) sistemul consolidat de colectare a datelor.”

Art. II. – Legea nr. 198/2007 cu privire la asistența juridică garantată de stat (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 157–160, art. 614), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 19:

alineatul (1) se completează cu litera b¹) cu următorul cuprins:

„b¹) au nevoie de asistență juridică de urgență în cazul depunerii cererii pentru aplicarea măsurilor de protecție în condițiile art. 278⁶ din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova sau art. 215¹ din Codul de procedură penală al Republicii Moldova ori în cazul depunerii plângerii despre săvârșirea violenței în familie sau a unei infracțiuni privind viața sexuală;”

alineatul (1¹) va avea următorul cuprins:

„(1¹) Au dreptul la asistență juridică calificată copiii victime ale infracțiunilor, victimele violenței în familie, victimele infracțiunilor privind viața sexuală, indiferent de venituri.”

2. Articolul 28:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) În cazul în care persoana necesită asistență juridică de urgență, în conformitate cu art. 19 alin. (1) lit. b¹), la solicitarea persoanei sau a organului care a fost sesizat cu referire la săvârșirea violenței în familie sau a infracțiunii privind viața sexuală, oficiul teritorial este obligat să acorde asistență juridică de urgență prin numirea unui avocat de serviciu din lista avocaților specializați în asistența victimelor.”

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Avocatul de serviciu acordă asistență juridică:

a) în perioada reținerii persoanei;

b) în procesul de depunere și examinare a cererii privind aplicarea măsurilor de protecție în condițiile art. 278⁶ din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova sau art. 215¹ din Codul de procedură penală al Republicii Moldova;

c) la etapa depunerii plângerii și a acțiunilor procesuale efectuate cu participarea victimei violenței în familie sau a infracțiunii privind viața sexuală.”

Art. III. – Legea nr. 8/2008 cu privire la probațiune (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 13–19, art. 29), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 3 se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) agresorii familiari în privința cărora au fost emise ordonanțe de protecție.”

2. La articolul 15² alineatul (4) litera b), după cuvântul „comunitară” se introduce textul „, , penitenciară”.

Art. IV. – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prevederile art. I pct. 3 se vor pune în aplicare în termen de 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Prevederile art. I pct. 10 se vor pune în aplicare în termen de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ZINAIDA GRECEANÎ

**Chișinău, 9 iulie 2020.
Nr. 113.**